

Skansbergets återuppställelse

Ledare i GP 8 febr 2020, Håkan Boström

Veckans besked att Göteborgsalliansen och Demokraterna ställer sig bakom ett förslag om att återuppbygga de rivna landshövdingehusen vid södra Skansberget är på alla sätt välkommet. Det är något som denna ledarsida pläderat för tidigare (31/5 2018). Den framtagna förslaget från Okidoki arkitekter visar att det går att bygga nytt i en traditionell stil som uppskattas av många.

Att det tidigare stått hus i samma stil där gör att man kan knyta an till historien och skapa en känsla av genuinitet som annars kan vara ett problem vid ”pastischbyggen” – även om det inte nödvändigtvis behöver vara fallet. Hus med själ i – i bästa fall en göteborgsk själ – är målet. Den som har besökt tyska städer – som mer eller mindre var helt raserade efter kriget – vet att det går att bygga upp gamla hus på ett sätt som gör att besökaren knappt anar att de är återuppbyggda. Bebyggelse ska helst skänka en känsla av historisk kontinuitet och samtidigt erbjuda möjligheter för en levande och dynamisk verksamhet i och kring dem.

Sverige blev aldrig bombat under kriget. Men ”tyvärr” hade vi lite för mycket pengar under 1960-talet. Att de akuta behoven av bättre standard prioriterades var egentligen inte särskilt konstigt, men resultatet blev inte alltid så bra. Många tråkiga lådor blev det – och då har ändå Göteborg en mindre likriktad bebyggelse än många andra svenska städer.

Drastiska förändringar är sällan bra i politiken, vare sig för en stad eller ett land. All utveckling tjänar på att ske organiskt, i små steg. Det utmärker både vackra platser och välfungerande samhällen. Den omedelbara nyttan måste vägas mot de långsiktiga estetiska och ekologiska konsekvenserna. Människan har ett behov av det lokala och särpräglade. En hållning som borde kunna förena allt från konservativa och liberaler till miljövänner.

Det aktuella förslaget innebär även att det ges plats för skola och förskola, men inte lika storskaligt. Egentligen är det svårt att se varför inte skolor också skulle kunna byggas i en äldre, mer mänsklig och småskalig stil. Barn uppskattar i regel sådana miljöer.

Extra glädjande är det att den nu fastlagda inriktningen på återuppbyggnad har sitt ursprung i ett medborgarförslag. Stadsplanering är ett område som i regel mår bra av medborgarinflytande, lokaldemokrati helt enkelt.

Att något måste göras åt södra Skansberget har stått klart länge. Det är bra att man nu börjar närma sig punkten där man kan stoppa den första spadens i marken – den här gången inte för att riva, utan för att bygga något nytt och skapa något vackert.

Håkan Boström är från Borlänge

Vad händer med Skansberget?

Skansberget uppmärksammades förra veckan av GP. Dels i en nyhetsartikel 6/2 och dels i ett ledarstick 8/2. Båda texterna förordar bebyggelse av Skansberget. Vi i Rädda Skansberget (RS!) är av en annan mening.

Där hänvisar GP till ett göteborgsförslag nr 626 från 2018. Förslaget hette **Återuppbygg landshövdingehuset på Skansberget**. Dessa landshövdingehus som byggdes på 1890-talet var drygt 10 st. och låg på berget från gatunivå ända upp mot fästningen. Husen revs på 1960-talet. Göteborgsförslaget (626) har behandlats av Byggnadsnämnden (BN) som lät Stadsbyggnadskontoret (SBK) bereda ärendet vidare. Ett tjänsteutlåtande presenterades 2019-02-20 där bl.a. följande framgår:

”Stadsbyggnadskontorets bedömning

Vid exploatering behövs gott om utrymme för service och tillgänglighet. SBK:s bedömning är att dagens krav vid planläggning inte kan uppnås vid en sådan bebyggelse som Göteborgsförslaget efterfrågar, återuppbyggnad av de landshövdingehus som en gång stod där.

Skansbergets terräng och topografiförhållanden påverkar så kraftigt att dagens krav på tillgänglighet och service skulle ge en helt annan prägel på miljön än den täta gamla. Husen skulle ligga upplagda på de höga murarna som äldre bilder visar och ha en dålig kontakt mellan varandra och till gatumiljön. För att ordna tillgängligheten för tillkommande bostäder i förslaget skulle man behöva spränga och riva murar och då frångå återuppbyggnaden i förslaget. Att åstadkomma en infrastruktur för ett bostadsområde är oerhört kostsamt på den här platsen.”

Med andra ord anser SBK det omöjligt att genomföra Gbgförslag 626! Vid mötet i BN 2019-03-26 hade ledamöterna dock olika tolkning, beroende på partitillhörighet, av vad SBK:s besked innebär för fortsättningen. Och trots SBK:s negativa besked till Gbgförslag 626 anser man att en viss bebyggelse kan utföras. Och nu har alltså Fastighetsnämnden (FN) utgått från en ansökan från bl.a. arkitektfirman Okidoki AB och vill ta fram ett förslag till planbesked.

När man studerar bilden i GP:s artikel från 2020-02-06 ser byggnaderna onekligen förföriska ut, för att inte säga euforiska! Vår förening har redan tidigare konstaterat att en byggnation av sådana hus, modernt utrustade till skillnad från de gamla, inte kan bära sig ekonomiskt. Beträffande landshövdingehus har Okidoki och Yimby tidigare hänvisat till Majstångsgatan i Majorna, där man enligt egen uppgift lyckats med konststycket att bygga moderna hus i gammal stil. Men när man studerar dessa hus på internet är det lätt att se att det inte handlar om landshövdingehus! De är i fyra våningar och landshövdingehus skall som bekant ha tre våningar, en i sten och två i trä. Kan det vara så att de presumtiva byggarna kan tänka sig att föreslå att lägga på en eller flera våningar när man väl insett problemet med ekonomin? Och hur rimmar läget av huset uppe på terrassen till vänster på bilden med SBK:s tjänsteutlåtande?

Inför Göteborgs 400-årsjubileum 2021 bildades 2018 projektet Den Befästa Staden Göteborg (DBSG) med en utvecklingsplan och en utvecklingsgrupp för tio av de historiska miljöer som spelat och spelar en stor roll för Göteborgs tillkomst och utveckling. Dit hör naturligtvis Skansen Kronan. Undertecknarna av projektplanen är HIGAB, Gbgs kulturförvaltning, Gbgs Park- och Naturförvaltning, Gbgs Trafikkontor, Gbgs Fastighetskontor, Gbgs Stadsbyggnadskontor, Gbg & Co AB och Statens Fastighetsverk. Fokus skall sättas på att bl.a. öka tillgängligheten till de historiska befästningsmiljöerna inför, under och efter Göteborgs jubileum 2021. I detta ingår ju att dessa miljöer göras så synliga som möjligt.

RS! inställning är fortsatt att man genomför det förslag som Göteborgs kommun var helt överens om 1990-1993, men som tyvärr försvann på SBK. Nämligen att ändra detaljplanen så att det blir en sammanhängande park runt hela Skansberget. Förslaget togs sedan upp av RS! hösten 2004 och skrevs under av drygt 10 000 göteborgare och intresserade människor ute i landet. Förslaget med namnlistor lämnades in till Stadsbyggnadskontoret och Byggnadsnämnden. Detta var i princip ett göteborgsförslag, även om begreppet inte fanns vid den tiden!

Ett sådant förslag skulle öka tillgängligheten och innebära att Skansberget och Skansen Kronan blev en ännu mer framträdande och attraktiv Göteborgssymbol. Låt detta bli ett av kommunens bidrag till Göteborgs stads 400-årsjubileum 2021!

Föreningen Rädta Skansberget!

Anne Svanholm (ordf.)

Hans Pagander (sekr.)

www.raddaskansberget.org